

Рейтинговий звіт INKB 001-003

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ЗАТ «Інвест-Кредит банк»
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Дата визначення:	27.09.2007 р.
Дата оновлення:	14.03.2007 р.
Рейтингова дія:	оновлення
Рівень рейтингу:	uaBBB-
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за 2006-2007 роки, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим Банком, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується **ДОСТАТНЬОЮ** кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» означають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

Історія кредитного рейтингу

Дата	27.09.07	14.03.08
Рівень рейтингу	uaBBB-	uaBBB-
Прогноз	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	підвищення	підтвердження

Основні показники

Показник	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08
Активи, млн. грн.	19,22	27,42	36,26	96,70	180,62	173,31	183,38	194,02	269,47
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	15,52	23,06	28,72	85,31	159,38	158,72	166,07	175,13	225,48
Кошти клієнтів, млн. грн.	0,06	3,23	6,70	32,10	56,37	59,53	61,75	74,05	115,66
Власний капітал, млн. грн.	10,25	24,05	25,40	36,04	48,36	47,98	48,24	48,70	49,26
Доходи, млн. грн.	1,58	4,47	3,82	8,58	20,66	5,69	11,60	18,45	26,76
Витрати, млн. грн.	1,77	3,03	3,45	8,06	17,92	5,28	10,94	17,32	25,08
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	-0,19	1,44	0,40	0,83	2,92	0,41	0,75	1,23	1,80
Чистий прибуток, млн. грн.	-0,19	1,44	0,37	0,52	2,74	0,41	0,66	1,13	1,68
Доходність активів (ROA),%	-	5,24	1,02	0,54	1,51	-	-	-	0,62
Доходність капіталу (ROE),%	-	5,97	1,46	1,45	5,66	-	-	-	3,41

Зміст

РЕЗЮМЕ	5
1. РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	9
1.1. АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ОСНОВНИХ ЗМІН У РЕГУЛЮВАННІ	10
1.2. ЗАГАЛЬНИЙ СТАН БСУ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	11
1.2.1. Активні операції банків.....	12
1.2.2. Пасивні операції банків	14
1.2.3. Ефективність діяльності.....	16
2. РОЗВИТОК ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ	18
2.1. ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ	18
2.1.1. Інформація про судові позови.....	18
2.1.2. Інформація про перевірки контролюючими органами.....	18
2.1.3. Операції з пов'язаними сторонами.....	18
2.2. ВІДНОСИНИ ВЛАСНОСТІ	19
2.3. РЕГІОНАЛЬНА МЕРЕЖА	19
2.4. КЛІЄНТСЬКА БАЗА	20
2.5. ПЛАТІЖНІ КАРТКИ.....	21
3. ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ	23
3.1. ВИКОНАННЯ НОРМАТИВІВ НБУ.....	23
3.2. ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ.....	23
3.2.1. Капітал.....	23
3.2.2. Зобов'язання.....	24
3.3. НАПРЯМИ РОЗМІЩЕННЯ КОШТІВ.....	26
3.3.1. Активи	26
3.4. ЛІКВІДНІСТЬ	31
3.5. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ	33
3.5.1. Доходи.....	33
3.5.2. Витрати.....	34
3.5.3. Прибуток та показники ефективності діяльності	35
4. ВИКОНАННЯ ПЛАНОВИХ ПОКАЗНИКІВ ТА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ БАНКУ	37
4.1. АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ ПЛАНІВ ЗАТ «ІНВЕСТ-КРЕДИТ БАНК»	37
4.2. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗАТ «ІНВЕСТ-КРЕДИТ БАНК».....	37
ВИСНОВОК	39
ДОДАТКИ	40
Додаток до Рейтингового звіту №1	41
Додаток до Рейтингового звіту №2.....	42
Додаток до Рейтингового звіту №3.....	43

Резюме

ЗАТ «Інвест-Кредит банк» працює на фінансовому ринку з 1996 року та є правонаступником ЗАТ Український Банк Міжнародного Співробітництва «Інвест-Кривбас Банк». Банк має необхідні ліцензії та дозволи НБУ на здійснення банківських операцій, а також ліцензій ДКЦПФР на здійснення діяльності на ринку цінних паперів.

ЗАТ «Інвест-Кредит банк» є членом Асоціації Українського кредитно-банківського союзу, Першої фондової торговельної системи, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та Національної системи масових електронних платежів. Банк не входить до холдингових компаній, концернів тощо.

Рішенням Загальних зборів акціонерів наприкінці 2007 року було прийнято рішення про зміну назви та переведення головного офісу до м. Києва, що за прогнозами відбудеться у 2008 році. У 2007 році також відбулася зміна частини керівного складу банківської установи.

ЗАТ «Інвест-Кредит банк» є універсальною банківською установою, проте представлений лише у Дніпропетровському та Київському регіонах. На кінець 2007 року територіальна мережа Банку складається із 9 територіальних підрозділів, з яких 6 розташовано у Кривому Розі, 2 – у Києві та 1 – у Дніпропетровську.

Наразі територіальна мережа ЗАТ «Інвест-Кредит банк» має слабкий ступінь розвитку, що дещо обмежує конкурентні позиції Банку, враховуючи задекларовані плани щодо розвитку Банку. При цьому, Банком протягом 2008 року заплановано відкриття безбалансових відділень у 7 містах, а також переведення Головного офісу Банку до м. Києва. Це може посилити конкурентні позиції Банку, проте може обмежити ефективність діяльності за рахунок зростання позаопераційних витрат.

У II півріччі 2007 року основний акцент Банком було зроблено на розвиток іпотечного кредитування фізичних осіб (Київський та Дніпропетровський регіони), у тому числі за рахунок співпраці з Державною іпотечною установою. Зросла також кількість клієнтів за програмами споживчого кредитування фізичних осіб, тоді як кількість клієнтів-юридичних осіб за основними програмами залишилася на сталому рівні.

Наразі ЗАТ «Інвест-Кредит банк» не має власного карткового бізнесу, проте планує його розвивати вже з 2008 року. До кінця року Банк планує встановити 5 банкоматів та розпочати емісію чіпових платіжних карток платіжної системи Visa.

На початок 2008 року судових позовів до Банку не було. Натомість, ЗАТ «Інвест-Кредит банк» проводиться претензійно позовна робота з повернення проблемної заборгованості (обсяг позовів Банку до позичальників склав близько 1 млн. грн., а за більшістю з них є рішення судових інстанцій на користь Банку).

У II півріччі 2007 року контролюючими органами (Фондом соціального страхування) було проведено перевірку діяльності ЗАТ «Інвест-Кредит банк». За результатами перевірки порушень не виявлено. Операції з пов'язаними особами здійснюються на загальних умовах, а їхній обсяг є незначним.

ЗАТ «Інвест-Кредит банк» дотримується економічних нормативів та має достатній рівень капіталізації. Банк має позитивний запас відхилень за більшістю економічних нормативів.

Структура акціонерів ЗАТ «Інвест-Кредит банк» протягом 2007 року не змінювалася. Основні учасники Банку (ЗАТ «Українська страхова група» та Несторенко Л.О., якій опосередковано належить майже 95% акцій Банку) мають відповідні дозволи НБУ. Участь у капіталі інших акціонерів є незначною, проте вони та їх представники входять до складу спостережної ради та ревізійної комісії ЗАТ «Інвест-Кредит банк», здійснюючи контроль над діяльністю банківської установи. Кошти одного із міноритарних акціонерів розміщено у Банку на умовах субординованого боргу та включено до регулятивного капіталу.

У 2007 році основні показники діяльності Банку продовжували зростати, що було результатом нарощення клієнтської бази (за фізичними особами) та поглиблення співпраці з існуючими клієнтами (збільшення обсягів кредитування суб'єктів господарювання).

Основними джерелами ресурсів ЗАТ «Інвест-Кредит банк» залишаються капітал та клієнтський депозитний портфель, проте значною є частка коштів, залучених на міжбанківському ринку (використовуються ЗАТ «Інвест-Кредит банк», насамперед, для підтримання ліквідності). Вже в січні поточного року Банком завершено дострокове розміщення іменних відсоткових облігацій обсягом 20 млн. грн.

Капітал Банку має добру структуру: він на 75% сформований із статутного фонду, а значення коефіцієнта фондової капіталізації на кінець 2007 року склало 58,36%. У 2008 році Банком заплановано додаткову емісію акцій у сумі 20 млн. грн.

Частину залучених ресурсів ЗАТ «Інвест-Кредит банк» сформовано коштами міноритарного акціонера, залученими на умовах субординованого боргу, а також коштами ДІУ. Основу ресурсної бази формує клієнтський депозитний портфель, частка коштів фізичних осіб у структурі якого постійно зростає.

Концентрація залучених ресурсів за окремими кредиторами залишається високою, що пояснюється значною часткою залучених міжбанківських кредитів у пасивах (кошти 20 найбільших кредиторів формують майже 60% зобов'язань Банку). При цьому, помірною є концентрація залучених ресурсів за видами економічної діяльності, а також концентрація строкового депозитного портфеля за окремими вкладниками. Незначна кількість корпоративних та приватних клієнтів та недостатня диверсифікація ресурсної бази обмежує фінансову гнучкість Банку.

Активи ЗАТ «Інвест-Кредит банк» у II півріччі 2007 року зросли на 86,1 млн. грн., у тому числі за рахунок кредитного портфеля (на 40,5 млн. грн.), цінних паперів (на 7,3 млн. грн.) та коштів, розміщених в інших банках. Зростання основних засобів було незначним (Банк має 2 власні приміщення), а їх переоцінка не проводилася. У

2008 році заплановано придбання нового приміщення для розташування головного офісу ЗАТ «Інвест-Кредит банк».

Кредитний портфель ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за II півріччя 2007 року зріс на 40,5 млн. грн., у тому числі за рахунок кредитів суб'єктів господарювання – на 26,39 млн. грн. У II півріччі спостерігалось зниження обсягу кредитів «овердрафт» та «вексельних кредитів» за одночасного зростання портфеля іпотечних кредитів, наданих фізичним особам. Обсяг проблемної заборгованості за кредитами знизився за рахунок погашення частини позик клієнтами, а також за рахунок списання частини проблемних позик у II півріччі 2007 року (37,74 тис. грн.). Станом на 01.01.08 р. рівень резервування за наданими кредитами склав 1,52% (станом на 01.07.07 р. – 1,93%). У структурі кредитного портфеля за категоріями ризику переважають «стандартні» кредити, та кредити, класифіковані як «під контролем», тоді як питома вага сумнівних та безнадійних позик не перевищує 1%. Обсяг врахованого забезпечення у II півріччі зріс на 160,4 млн. грн. (на 64%), а у його структурі переважає нерухомість (38%) та майнові права на грошові депозити (32%).

Якість кредитного портфеля Банку обмежується значною концентрацією його за окремими клієнтами (на кінець 2007 року питома вага кредитів, наданих 20 найбільшим позичальникам у кредитному портфелі, перевищила 90% клієнтського кредитного портфелю, або 360% капіталу I рівня) та галузями економіки (питома вага кредитів, наданих торговим підприємствам у кредитному портфелі юридичних осіб станом на 01.01.08 р. перевищила 45%, або 120% капіталу I рівня).

У II півріччі 2007 року ЗАТ «Інвест-Кредит банк» змінив структуру цінних паперів, придбавши облігації комерційного банку та виробничого підприємства. Станом на 01.01.08 р. портфель цінних паперів на 52% складається із облігацій комерційного банку та виробничого підприємства, на 22% – з інвестиційних сертифікатів (термін погашення у 2015 році, проте мають котирування на фондовій біржі), та акцій 2 компаній. Резерви за цінними паперами Банк не формував.

Ліквідність ЗАТ «Інвест-Кредит банк» підтримується значним рівнем покриття нестабільних пасивів високоліквідними активами, що обумовлено незначними залишками на поточних рахунках клієнтів. ЗАТ «Інвест-Кредит банк» не порушував нормативів ліквідності, та за останній квартал 2007 року значно збільшив обсяг коштів на поточних рахунках в інших банках. Ліквідність банківської установи обмежується: значними концентраціями залучених ресурсів та доходних активів за окремими клієнтами, що посилює залежність діяльності Банку від діяльності цих контрагентів; залежністю Банку від ринку міжбанківського кредитування (що посилює ринкові ризики за умови нестабільності вартості та можливостей доступу до ресурсів на ринку міжбанківського кредитування); незначною кількістю клієнтів та обмеженою можливістю ЗАТ «Інвест-Кредит банк» самостійно генерувати капітал (зумовлено низькими показниками прибутковості та обмежує можливості розвитку Банку без достатньої підтримки акціонерів); зростанням конкуренції на ринку банківських послуг та посиленням законодавчого регулювання діяльності банківських установ, що може негативно

вплинути на вартість ресурсної бази та ефективність діяльності банківської установи у середньостроковому періоді.

Протягом 2007 року спостерігалось зростання доходів (на 30%) та витрат (на 40%) ЗАТ «Інвест-Кредит банк», що було зумовлено зростанням обсягу робочих активів та платних пасивів Банку, а також розширенням діяльності Банку, що потребувало додаткових вкладень. Чистий прибуток ЗАТ «Інвест-Кредит банк» склав 1,68 млн. грн., проте впродовж року спостерігалось зниження показників ефективності діяльності. Враховуючи посилення конкуренції на ринку банківських послуг (загальне зниження ставок за кредитами протягом минулого року) та необхідність інвестувати значний обсяг коштів у розвиток, ми очікуємо, що надалі ефективність діяльності Банку залишатиметься низькою.

Основні заплановані фінансові показники у 2007 році загалом було досягнуто. Стратегія розвитку ЗАТ «Інвест-Кредит банк» передбачає посилення регіональної присутності Банку та значне зростання його балансових показників за прийняттого рівня капіталізації.

1. Розвиток банківської системи України

У 2007 році основні показники банківської системи продовжували зростати, що стимулювалося зростанням основних макроекономічних показників, збільшенням рівня доходів населення та підвищенням довіри населення до банківських установ (що позначилося на зростанні строкових вкладів), а також можливістю отримання додаткового фінансування з внутрішніх та міжнародних ринків. Нарощення активних операцій банків супроводжувалося вливанням капіталу, у тому числі і з боку іноземних інвесторів.

Для банківської системи України (БСУ) зберігаються структурні, політичні та кредитні ризики, пов'язані із значною конкуренцією на фінансовому ринку, інтенсивним нарощенням кредитних портфелів за недостатньої ресурсної бази з відповідними строками, погіршенням ліквідності системи за рахунок посилення залежності від ринкового фінансування і збільшення валютних дисбалансів, а також посиленням впливу регуляторних органів на економічну ситуацію в країні.

Посилення конкуренції на банківському ринку та зростання ролі великих банків, які поступово витісняють з ринку банківські установи III та IV груп, змушує останніх працювати в більш ризикованих клієнтських сегментах. Конкуренція за частку на ринку банківського обслуговування змушує банківські установи інтенсивно нарощувати кредитні портфелі, що певним чином послаблює контроль за якістю кредитів. Незначне зниження ставок за кредитами у середньому по банківській системі та посилення регулятивного впливу з боку НБУ чинить тиск на ефективність діяльності малих та середніх банків, основним джерелом ресурсів для яких залишаються строкові кошти юридичних та фізичних осіб. Інтенсивний розвиток роздрібного кредитування, що зумовлює значні капіталовкладення у розвиток територіальної мережі, спричиняє значне зростання небанківських витрат. Зростання конкуренції серед банківських установ, у тому числі цінової конкуренції та конкуренції послуг, що зумовлено агресивними стратегіями низки фінансових установ, у тому числі банків з іноземним капіталом, та слабка сегментація ринку (переважна більшість банківських установ намагаються здійснювати повний перелік банківських операцій, частина з яких є іміджевими) знижує доходність діяльності за умови зростання вартості залучених ресурсів.

Здешевлення ресурсів для окремих банків, насамперед, банків з іноземним капіталом, значним чином не позначилося на вартості кредитних ресурсів для позичальників. Порівняно з 2006 роком середня процентна ставка за кредитами в іноземній валюті не змінилася та склала 11,3%; процентна ставка за кредитами у національній валюті знизилася на 1 в. п. – до 14,4%. Середня ставка за залученими депозитами у гривні за відповідний період зросла на 0,6 в. п.; в іноземній валюті – не змінились.

Зростання обсягів кредитування в іноземній валюті, а також зростання невідповідності між строками залучення та розміщення ресурсів може негативно позначитися на ліквідності банківської системи.

Посилення впливу регуляторних органів на загальноекономічну ситуацію в країні та можлива зміна цільових пріоритетів, зокрема, таргетування інфляції чи валютного курсу в ручному режимі може негативно вплинути на загальний стан фінансового ринку та на БСУ зокрема.

Агентство зазначає певні позитивні зрушення у банківській системі України протягом останнього року, зокрема, зростання рівня проникнення банківських послуг, зростання власних фінансових ресурсів, зменшення обсягу операцій з пов'язаними особами, посилення законодавчого регулювання діяльності банківських установ, а також зменшення залежності від окремих клієнтів, пов'язане з розширенням напрямів діяльності окремих банківських установ.

1.1. Аналіз операційного середовища та основних змін у регулюванні

Операційні ризики банківської системи залишаються значними. Це пов'язано, насамперед, інтенсивним нарощенням активних операцій, зокрема, у сегменті роздрібного кредитування, що призводить до послаблення внутрішнього контролю за кредитними операціями та діяльністю структурних підрозділів. Значним залишається обсяг операцій з пов'язаними компаніями (у тому числі шляхом кредитування через інші банківські установи, та фінансування підприємств, які володіють незначною часткою у капіталі банків або контролюються власниками чи топ-менеджментом банків).

Політика НБУ протягом останніх місяців 2007 року була спрямована на приборкання інфляції в економіці та на підтримання стабільності курсу на валютному ринку шляхом зв'язування вільних коштів та інтервенції НБУ на валютному ринку. На 2008 рік Національний банк України підвищив облікову ставку до 10%. У другому півріччі 2007 року зростали також ставки рефінансування Національним банком України, які у грудні 2007 року склали 15% на кредити «овернайт» та 14,5% на тендерні кредити. Регуляторні заходи НБУ та дефіцит ліквідності на кінець 2007 року спричинили зростання вартості міжбанківських ресурсів. При цьому, за результатами 2007 року середньозважена ставка за всіма інструментами НБУ була нижчою, ніж у попередньому році на 1,4 в. п. та склала 10,1%.

Вплив зовнішніх чинників на діяльність банків залишається суттєвим. На діяльність банків впливали зростання рівня монетизації економіки за одночасного зростання основних макроекономічних показників, нестабільність політичної та економічної ситуації у країні, криза на міжнародних фінансових ринках та інфляційні очікування населення.

Рівень монетизації економіки станом на 01.01.2008 р. склав 46,5%, що на 4,2 в. п. більше, ніж на початок 2007 року; монетарна база за рік зросла на 46% (44,679 млрд. грн.) – до 141,893 млрд. грн; зростання готівки та грошової маси на 48,2% та 52,2% відповідно. В 2007 році інфляція значно перевищила заплановані показники, що у майбутньому може негативно вплинути на схильність до заощаджень фізичних осіб.

Невисокий рівень зацікавленості іноземних інвесторів в інвестуванні в економіку країни зумовлений нестабільністю законодавчої бази стосовно діяльності суб'єктів господарювання та значною їх залежністю, у тому числі банків, від нефінансових чинників (низький рівень економічної свободи). Інтерес до придбання банківських установ спостерігається лише протягом останніх кількох років, що пояснюється, передусім, більш чіткими правилами функціонування банків, порівняно з іншими суб'єктами господарювання.

Залежність БСУ від зовнішніх ринків капіталів є незначною (залучені кошти шляхом синдигованих кредитів та випуском єврооблігацій є помірно структуровані за строками до погашення, а їхній обсяг є незначним), тому криза на міжнародних фінансових ринках не мала значного впливу на ліквідність БСУ. При цьому, можливості інвесторів щодо придбання низки банківських установ в Україні погіршилися, що змушувало відкласти, а в окремих випадках відмовитися від придбання банків в Україні, або переносити процес вливання капіталу в їх дочірні банки в Україні. Агентство вважає, що за умови стабілізації ситуації на міжнародних ринках капіталів та відсутності дій регулятора, спрямованих на обмеження присутності іноземного капіталу, до кінця 2008 року частка іноземного капіталу в БСУ може значно зрости (на початок 2008 року вона склала 35%, тоді як на початок 2007 року – 27,6%). Агентство очікує зростання синдигованого кредитування, а також зростання обсягів постімпортного фінансування через БСУ за умови поліпшення лібералізації ринків.

1.2. Загальний стан БСУ та основні тенденції розвитку

За 2007 рік кількість зареєстрованих банків зросла на 5 установ – до 198. Кількість банків, які перебували на стадії ліквідації залишалася незмінною, та на початок 2008 року склала 19.

Прийнятні показники доходності (чиста процентна маржа у 2007 році склала 5,03%), перспективи розвитку та достатня віддача на капітал (рентабельність капіталу у 2007 році склала 12,67%) роблять український банківський сектор привабливим для іноземних інвесторів. У 2007 році кількість банків з іноземним капіталом зросла з 35 до 47, у тому числі з 100% іноземним капіталом – з 13 до 17. У 2008-2009 рр. можливе зростання частки іноземного капіталу у БСУ за рахунок подальшого придбання банківських установ іноземними інвесторами (насамперед, банків II та III груп), а також нарощення статутних фондів та активних операцій українськими дочками іноземних банків.

Основні показники діяльності банків у розрізі груп наведено у таблиці нижче.

Таблиця 1.1. Основні показники діяльності БСУ

Група	01.01.2007				01.07.2007				01.01.2008			
	Кількість банків	Активи, %	Капітал, %	Чистий прибуток, %	Кількість банків	Активи, %	Капітал, %	Чистий прибуток, %	Кількість банків	Активи, %	Капітал, %	Чистий прибуток, %
I	15	62,2	54,0	68,2	15	62,7	52,9	69,5	17	64,8	57,2	73,0
II	19	19,1	16,7	16,7	19	18,8	18,3	16,5	17	17,2	16,8	12,7
III	25	8,6	10,7	7,9	25	8,1	10,3	7,9	34	10,2	12,9	8,1
IV	110	10,1	18,7	7,3	114	10,3	18,6	6,1	105	7,8	13,2	6,1
Разом	169	100,0	100,0	100,0	173	100,0	100,0	100,0	173	100,0	100,0	100,0

Джерело: Національний банк України (www.bank.gov.ua)

Протягом останніх років спостерігається **тенденція укрупнення банківських установ та поглиблення розривів** між найбільшими банками та іншими банками БСУ. Приріст активів, капіталу та чистого прибутку спостерігався за усіма групами банків, проте все значнішим стає вплив найбільших банків. Чисті активи банків I та II груп у 2007 році зросли на 176,5 млрд. грн. та 38,15 млрд. грн. відповідно (активи банківської системи за вказаний період збільшилися на 259,22 млрд. грн.), а із 6,62 млрд. грн. чистого прибутку БСУ за 2007 рік (загалом 173 діючі банки), 4,83 млрд. грн. припадає на 17 банків I групи.

1.2.1. Активні операції банків

За 2007 рік чисті активи Банківської системи України зросли на 259,2 млрд. грн., а основною складовою їх зростання були кредити та заборгованість клієнтів. Структуру активів БСУ наведено у таблиці нижче.

Таблиця 1.2. Активи БСУ, млрд. грн.

	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	Темп росту за 2006 р, %	Темп росту за 2007 р, %	Темп росту за II півріччя 2007 р, %
Грошові кошти та залишки на рахунках в НБУ	24,9	26,5	26,0	31,0	36,0	37,1	6,32	40,04	19,83
Цінні папери, емітовані НБУ	6,5	4,6	4,4	3,8	8,3	9,7	-29,59	112,81	155,19
Кошти в інших банках	25,6	42,3	51,8	59,9	62,5	81,6	65,33	92,89	36,17
Цінні папери	7,6	9,3	10,4	12,5	15,2	17,7	22,89	90,27	41,35
Кредити та заборгованість клієнтів	142,3	245,5	273,1	316,9	369,8	430,1	72,57	75,16	35,69
Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	0,3	0,5	0,6	0,7	0,9	1,2	99,90	131,23	84,16
Основні засоби та нематеріальні активи	11,6	18,6	19,1	21,6	23,4	28,1	59,71	51,51	30,02
Нараховані доходи до отримання	1,9	2,8	3,5	4,1	4,9	5,8	45,68	106,56	41,49
Інші активи	2,3	3,0	3,8	5,6	5,9	7,6	26,36	156,92	35,48
Резерви під активні операції	-9,1	-12,9	-14,2	-16,1	-18,3	-19,6	41,12	51,93	21,51
Разом чисті активи	213,9	340,2	378,4	440,1	508,6	599,4	59,05	76,20	36,20

Джерело: Національний банк України (www.bank.gov.ua)

Нарощення кредитних операцій стимулювалося прагненням банків збільшити ринкову частку в умовах зростаючої конкуренції, та підтримувалося зростанням доходів населення, збільшенням цін на нерухомість та відповідним збільшенням ресурсної бази. За рік кредитні портфелі Банків¹ зросли на 80,03%, при цьому кредити, надані фізичним особам, збільшилися на 97,59%. Якість кредитів залишається на доброму рівні (питома вага прострочених та сумнівних позик у кредитних портфелях знизилася з 1,65% станом на 01.01.2007 р. до 1,31% станом на 01.01.2008 р.), що, проте, є результатом не стільки роботи банків з проблемною заборгованістю, скільки наслідком значного нарощення кредитних портфелів за рахунок «нових» кредитів. Прострочена заборгованість за 2007 рік зросла на 42,66%, а обсяг сформованих резервів на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями за вказаний період збільшився на 50,88%. Станом на 01.01.2008 р. рівень резервування за кредитами склав 3,81% (станом на 01.01.2007 р. – 4,54%).

Темп зростання високоліквідних активів (41,77%) поступався зростанню інших складових, що спричинило зниження їх частки у загальних активах з 12,70% станом на 01.01.2007 р. до 10,27% станом на 01.01.2008 р.

Збільшення портфеля цінних паперів відбулося за рахунок як придбання банками цінних паперів нових випусків, так і переоцінки існуючих. Агентство вважає, що надалі питома вага цінних паперів у активах українських банків буде зменшуватися, оскільки перешкодою для подальшого нарощування обсягу цінних паперів є неврегульованість податкового законодавства.

¹ З урахуванням міжбанківських кредитів та депозитів

1.2.2. Пасивні операції банків

Зростання активів банківської системи було підкріплено відповідним збільшенням ресурсної бази.

У 2007 році банки значно наростили статутні фонди (на 63,2%), проте питома вага капіталу у пасивах продовжує знижуватися (11,6% станом на 01.01.2008 р., проти 12,5% станом на 01.01.2007 р.). Основною складовою капіталу є статутний фонд (61,62% станом на 01.01.2008 р.), хоча значною залишається питома вага переоцінки (11,76%). Структуру капіталу БСУ наведено у таблиці нижче.

Таблиця 1.3. Капітал БСУ, млрд. грн.

	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	Темп росту за 2006 р, %	Темп росту за 2007 р, %	Темп росту за II півріччя 2007 р, %
Статутний капітал	16,14	26,27	28,43	31,48	36,81	42,87	62,69	63,22	36,20
Викуплені акції або паї	-0,04	-0,01	-0,01	-0,01	0,00	0,00	-81,43	-70,78	-75,53
Емісійні різниці	0,54	1,20	1,21	1,21	1,80	3,22	120,89	168,64	166,34
Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	2,97	4,80	5,08	6,95	6,82	7,02	61,83	46,03	0,92
Резерви переоцінки	2,54	5,45	5,45	6,54	6,74	8,19	114,68	50,31	25,20
Накопичений фінансовий результат минулих років	1,12	0,71	4,11	1,94	1,82	1,67	-36,56	133,66	-14,04
Результат поточного року	2,17	4,14	1,37	2,57	4,22	6,62	90,98	59,72	157,24
Всього власного капіталу	25,45	42,57	45,64	50,68	58,21	69,58	67,25	63,46	37,29

Джерело: Національний банк України (www.bank.gov.ua)

Враховуючи задекларовані плани щодо капіталізації окремих банківських установ, а також посилення вимог до капіталізації, у 2008 році очікується нарощення статутних фондів.

У 2007 році окремі банківські установи розширили власні можливості щодо диверсифікації ресурсної бази за рахунок залучення коштів з міжнародних ринків та емісії власних боргових цінних паперів, проте основною складовою залучених ресурсів залишаються кошти клієнтів та банків.

Позитивними тенденціями у 2007 році було поліпшення диверсифікації ресурсної бази банків за рахунок залучення кредитів від міжнародних фінансових організацій (питома вага у зобов'язаннях зросла з 2,8% станом на 01.01.2007 р. до 3,5% станом на 01.01.2008 р.) та коштів з фондового ринку шляхом емісії боргових цінних паперів (питома вага у зобов'язаннях банків за рік зросла на 1,6 в. п. – до 3,7% станом на 01.01.2008 р.), проте наразі частка цих складових у залучених ресурсах залишається низькою.

Слід зазначити, що у 2007 році спостерігалось:

- поглиблення валютних дисбалансів, що було зумовлено зростанням обсягів валютного кредитування (питома вага валютних кредитів у кредитному портфелі за 2007 рік зросла на 0,39 в. п. – до 49,91% станом на 01.01.2008 р.) за умови зменшення частки валютних депозитів клієнтів (питома вага коштів у іноземній валюті у коштах клієнтів за 2007 рік знизилася на 5,96% – до 32,11% станом на 01.01.2008 р.);
- поглиблення дисбалансів залучених коштів клієнтів та кредитів за строками, що у майбутньому може негативно вплинути на ліквідність БСУ. У 2007 році темп зростання довгострокових кредитів (85,72%) значно перевищив темп зростання довгострокових депозитів клієнтів (61,11%), при цьому збільшення строківості відбулося як у кредитному портфелі (питома вага довгострокових позик зросла на 4,34 в. п. – до 69,19%), так і в клієнтських коштах (частка довгострокових депозитів зросла на 0,64 в. п. – до 68,83%);
- суттєве зниження рівня забезпечення клієнтського кредитного портфеля депозитами, що було наслідком використання інших джерел ресурсів (переважно короткострокових коштів з міжбанківського ринку для проведення кредитних операцій). Кредитний портфель БСУ за 2007 рік зріс майже на 75% при зростання коштів клієнтів лише на 57%, а рівень забезпечення кредитів клієнтів клієнтськими депозитами за 2007 рік знизився майже на 10 в. п. та станом на 01.01.2008 р. склав 65,53%.

Інфляційні очікування та попит на строкову ресурсну базу з боку банків спричинили незначне зростання ставок за залученими депозитами. У грудні 2007 року інтегральна відсоткова ставка за депозитами фізичних осіб склала 11,6% (на 0,9 в. п. більше, ніж у грудні 2006 року), при цьому незначне зростання відсоткових ставок за депозитами фізичних осіб спостерігалось як в іноземній (+0,5 в. п. за аналогічний період), так і в національній (+0,1%) валютах. Структуру залучених ресурсів наведено у таблиці нижче.

Таблиця 1.4. Зобов'язання БСУ, млрд. грн.

	01.01.2006	01.01.2007	01.04.2007	01.07.2007	01.10.2007	01.01.2008	Темп росту за 2006 р, %	Темп росту за 2007 р, %	Темп росту за II півріччя 2007 р, %
Кошти банків	32,00	76,64	86,62	112,69	130,35	168,62	139,52	120,01	49,63
Кошти клієнтів	147,09	202,93	220,52	244,65	282,37	318,39	37,96	56,90	30,14
Емітовані банками сертифікати	0,83	0,99	1,04	1,05	1,08	1,31	18,90	32,55	24,96
Емітовані банками інші боргові цінні папери	2,02	5,17	8,70	11,43	13,23	18,03	155,99	248,52	57,73
Нараховані витрати	1,86	3,06	3,89	4,59	5,24	5,81	64,55	89,93	26,57
Відстрочені податкові зобов'язання	0,66	1,68	1,66	1,94	1,96	2,51	153,30	49,17	29,41
Інші зобов'язання	3,96	7,14	10,37	13,05	16,19	15,15	80,29	112,25	16,10
Всього зобов'язань	188,43	297,61	332,81	389,39	450,43	529,82	57,95	78,02	36,06

Джерело: Національний банк України (www.bank.gov.ua)

Подальше зростання ресурсної бази за рахунок коштів фізичних осіб буде залежати від можливостей населення та суб'єктів господарювання альтернативного розміщення вільних ресурсів (активності інвестиційних фондів, кредитних союзів та недержавних пенсійних фондів), можливостей банківських установ залучати ресурси за відповідними відсотковими ставками (за 2007 рік рівень інфляції склав 16,6%, тоді як середні ставки за депозитами для населення у грудні 2007 року склали 13,7%), політики регулятора (посилення вимог до збалансованості активів та пасивів банків може спричинити додатковий попит на довгострокові ресурси), а також можливостей банків залучати ресурси з інших джерел, зокрема, шляхом емісії боргових цінних паперів, синдигованих кредитів та коштів на умовах субординованого боргу.

Агентство вважає, що у 2008 році БСУ збереже високі темпи зростання ресурсної бази, які проте будуть нижчими, ніж у 2007 році.

1.2.3. Ефективність діяльності

Більшість банківських установ у 2007 році продовжували інтенсивно розвивати територіальну мережу, що за умови посилення конкуренції на ринку банківських послуг спричинило значні адміністративні витрати та витрати на утримання персоналу. При цьому, незважаючи на значне зростання позаопераційних витрат (витрати на утримання персоналу за рік зросли на 65,8%; загальні адміністративні витрати – на 41,6%) та витрат на формування резервів (за рік зросли у 2,46 рази), основні показники, що характеризують ефективність БСУ, залишалися на прийнятному рівні.

Чистий прибуток БСУ за 2007 рік зріс на 59,7% – до 6,62 млрд. грн., тоді як операційний прибуток банків за вказаний період зріс 56,3%. Рентабельність активів

та капіталу за рік знизилися несуттєво (ROA з 1,61% до 1,50%; ROE з 13,52% до 12,67%) за прийнятних показників чистої процентної маржі (5,03% станом на 01.01.2008 р., проти 5,3% станом на 01.01.2007 р.) та чистого спреду (5,71% станом на 01.01.2008 р., проти 5,76% станом на 01.01.2007 р.), що робить банківський сектор привабливим для іноземних інвесторів.

При цьому, переорієнтація окремих системоутворюючих банків на роздрібний сегмент дала можливість банківським установам поліпшити структуру доходів (наростити питому вагу процентних та комісійних доходів). У витратах банків значною залишається питома вага адміністративних витрат, хоча дефіцит ресурсної бази спричинив зростання процентних витрат за залученими коштами, частка яких за рік зростає з 44 до 46%. Структуру витрат банківської системи України наведено на рисунку нижче.

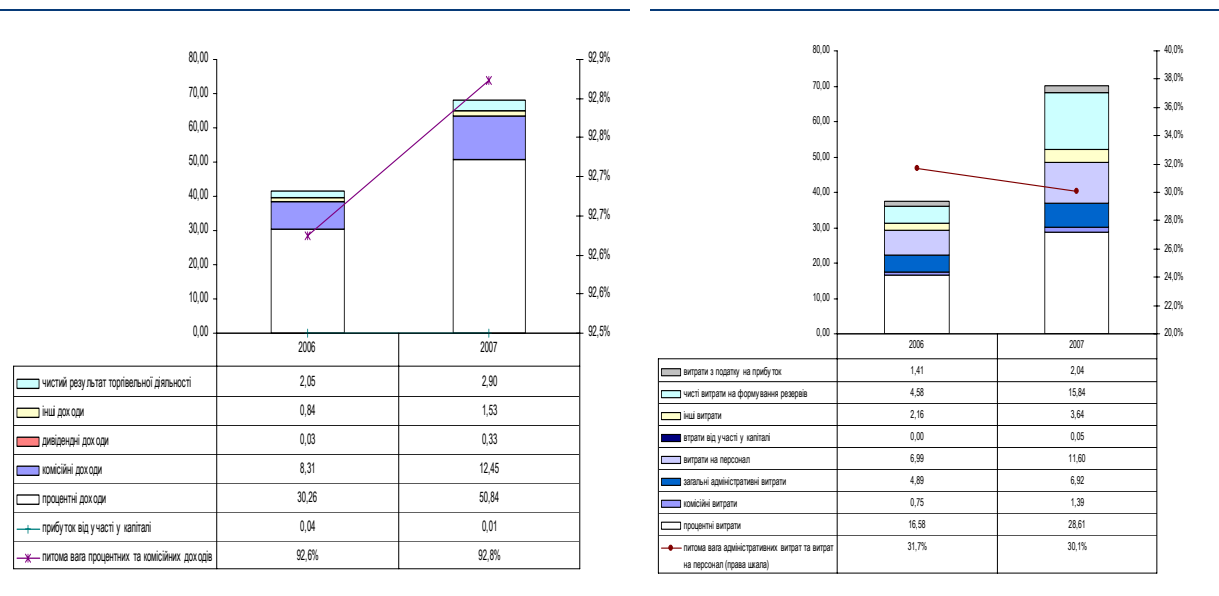

Рисунок 1.1. Структура витрат БСУ (за даними НБУ)

У майбутньому агентство очікує **у доходах:** зростання питомої ваги процентних та комісійних доходів, передусім, через кредитування фізичних осіб, а також зростання обсягу торгових доходів від операцій з іноземною валютою, зумовлене інфляційними очікуваннями населення та зростанням обсягів конверсійних операцій у разі відкриття внутрішнього ринку товарів та послуг для інших країн (запланована на друге півріччя 2008 року ратифікація ВРУ Угоди щодо членства України в СОТ); **у витратах:** зростання витрат на персонал та витрат на формування резервів, через погіршення якості кредитних портфелів низки українських банківських установ під впливом загальноекономічних чинників.

2. Розвиток якісних показників діяльності банку

2.1. Юридичні аспекти діяльності

2.1.1. Інформація про судові позови

Відповідно до інформації, наданої Банком, у II півріччі 2007 року ЗАТ «Інвест-Кредит банк» не виступав відповідачем за судовими позовами. При цьому, Банком проводиться претензійно позовна робота з повернення проблемної заборгованості.

Станом на 01.01.08 р. загальний обсяг судових позовів Банку до позичальників (до 46 відповідачів), у тому числі тих, за якими було прийнято рішення судових інстанцій на користь позивача, склав близько 1 млн. грн., та свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості у кредитному портфелі.

2.1.2. Інформація про перевірки контролюючими органами

У 2007 році контролюючими органами було проведено 6 перевірок діяльності Банку та його територіальних підрозділів. У II півріччі 2007 року Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності було проведено перевірку ЗАТ «Інвест-Кредит банк», за результатами якої порушень не встановлено.

Відповідно до даних звітності, загальний обсяг штрафів та пені, сплачених Банком у 2007 році, склав 2,56 тис. грн., та не чинить суттєвого впливу на діяльність банківської установи.

2.1.3. Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до даних звітності, станом на 01.01.08 р. афілійованою особою до ЗАТ «Інвест-Кредит банк» є його акціонер ЗАТ «Українська страхова група».

Операції з пов'язаними особами здійснюються ЗАТ «Інвест-Кредит банк» на загальних умовах, а їхній обсяг є незначним. Станом на 01.01.08 р. заборгованість інсайдерів не перевищує 1% кредитного портфеля Банку, а питома вага депозитів пов'язаних осіб у коштах клієнтів складає лише 2%.

Діяльність ЗАТ «Інвест-Кредит банк» здійснюється на підставі отриманих ліцензій. Рішенням Загальних зборів акціонерів, які відбулися наприкінці 2007 року, було прийнято рішення про зміну назви та переведення головного офісу до м. Києва, що за прогнозами відбудеться у 2008 році.

На кінець II півріччя 2007 року судових позовів до Банку не було. Натомість, ЗАТ «Інвест-Кредит банк» проводиться претензійно позовна робота з повернення проблемної заборгованості (обсяг позовів Банку до позичальників склав близько 1 млн. грн., а за більшістю з них є рішення судових інстанцій на користь Банку).

У II півріччі контролюючими органами (Фондом соціального страхування) було проведено перевірку діяльності ЗАТ «Інвест-Кредит банк». За результатами перевірки порушень не виявлено. Операції з пов'язаними особами здійснюються на загальних умовах, а їхній обсяг є незначним.

2.2. Відносини власності

У 2007 році структура основних учасників Банку змін не зазнала. Станом на 01.01.08 р. основному учаснику ЗАТ «Українська страхова група» прямо належало 94,5612% акцій Банку. Контроль над діяльністю банку здійснює фізична особа – Несторенко Л.О., якій опосередковано належить понад 90% акцій ЗАТ «Інвест-Кредит банк».

ЗАТ «СКПД» належить близько 5% акцій Банку, проте компанія є одним із основних інвесторів (обсяг коштів, вкладених цією компанією на умовах субординованого боргу станом на 01.01.08 р. складає 17 млн. грн.).

Участь у капіталі інших акціонерів є незначною, проте вони та їх представники входять до складу Спостережної ради та Ревізійної комісії ЗАТ «Інвест-Кредит банк», здійснюючи контроль над діяльністю банківської установи.

Структура акціонерів ЗАТ «Інвест-Кредит банк» не змінювалася протягом 2007 року. Основні учасники Банку (ЗАТ «Українська страхова група» та Несторенко Л.О., якій опосередковано належить майже 95% акцій Банку) мають відповідні дозволи НБУ. Участь у капіталі інших акціонерів є незначною, проте вони та їх представники входять до складу Спостережної ради та Ревізійної комісії ЗАТ «Інвест-Кредит банк», здійснюючи контроль над діяльністю банківської установи. Кошти одного із міноритарних акціонерів розміщено у Банку на умовах субординованого боргу та включено до регулятивного капіталу.

2.3. Регіональна мережа

Станом на 01.01.08 р. територіальна мережа ЗАТ «Інвест-Кредит банк» складається із 9 територіальних підрозділів, з яких 6 розташовано у Кривому Розі, 2 – у Києві та 1 – у Дніпропетровську. Територіальні підрозділи у Київському та Дніпропетровському регіонах орієнтовані на розвиток іпотечного кредитування, тоді як відділення у м. Кривий Ріг орієнтовані на споживче кредитування.

Обслуговування суб'єктів господарювання здійснюється у Головному офісі та Київському відділенні.

Наразі територіальна мережа ЗАТ «Інвест-Кредит банк» має слабкий ступінь розвитку (у стратегії розвитку Банку значна увага приділяється розвитку роздрібного бізнесу), що може в подальшому суттєво обмежити конкурентну позицію Банку на ринку.

Територіальні підрозділи Банку є безбалансовими, а збиткова діяльність окремих відділень (за управлінським обліком) пояснюється незначним періодом функціонування (відділення у м. Кривому Розі) та недостатнім обсягом операцій (відділення у м. Києві). Обсяг отриманих збитків є незначним.

Позачерговими зборами акціонерів Банку було прийнято рішення про зміну назви кредитно-фінансової установи на ЗАТ «Терра Банк» та переведення головного офісу в м. Київ. На базі головного офісу в м. Кривому Розі функціонуватиме регіональна дирекція Банку.

У 2008 році ЗАТ «Інвест-Кредит банк» планує відкрити по одному відділенню у містах Павлоград, Херсон, Одеса, Чернівці, Львів, Івано-Франківськ та Дніпропетровськ.

2.4. Клієнтська база

Відповідно до даних звітності, станом на 01.01.08 р. у ЗАТ «Інвест-Кредит банк» обслуговувалося понад 4 тисячі клієнтів, у тому числі 9 небанківських фінансових установ та майже 3,8 тисячі фізичних осіб. Загальна кількість відкритих рахунків на цю дату склала 5,39 тисяч, з яких 546 вкладних (депозитних) та 2 недіючих (станом на 01.07.07 р. у Банку обслуговувалося 3 тисячі клієнтів, у тому числі 213 суб'єктів господарювання).

Динаміку клієнтської бази за юридичними особами наведено у таблиці нижче.

Таблиця 2.1. Динаміка клієнтської бази ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за юридичними особами, осіб

Показник	01.01.2007	01.07.2007	01.10.2007	01.01.2008
Позичальники	38	37	31	31
Вкладники	14	18	17	17

Зростання кредитного та депозитного портфелів суб'єктів господарювання відбувалося за рахунок збільшення обсягів кредитування існуючим клієнтам (кількість юридичних осіб – вкладників та позичальників залишалася на сталому рівні).

Динаміку клієнтської бази за фізичними особами наведено у таблиці нижче.

Таблиця 2.2. Динаміка клієнтської бази ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за фізичними особами, осіб

Показник	01.01.2007	01.07.2007	01.10.2007	01.01.2008
Позичальники	2 188	2 280	2 391	2 522
Вкладники	2 291	2 675	3 088	3 646

У II півріччі 2007 року ЗАТ «Інвест-Кредит банк» активно розвивало іпотечні програми (кількість позичальників за іпотечними програмами зросла до 200), у тому числі за рахунок співпраці з ДІУ, проте основну категорію фізичних осіб-позичальників Банку складають позичальники за програмами споживчого кредитування (2 165 осіб, станом на 01.01.08 р.).

Основну частину вкладників Банку складають вкладники за короткостроковими депозитними програмами.

Протягом II півріччя 2007 року нові кредитні та депозитні програми Банком не впроваджувалися.

2.5. Платіжні картки

ЗАТ «Інвест-Кредит банк» не є емітентом платіжних карток та не має власної інфраструктури обслуговування карткового бізнесу. Банк є учасником НСМЕП та планує в подальшому розвивати картковий бізнес, співпрацюючи з цією системою.

Асоційоване членство в Visa Int. Банк очікує отримати протягом II кварталу 2008 року.

У III кварталі 2008 року ЗАТ «Інвест-Кредит банк» планує розпочати емісію власних карт, та кеш-еквайрінг. До кінця року Банк планує встановити 5 банкоматів та розпочати емісію чіпових платіжних карток Visa Gold, Classic, Electron. Наразі деталізованих планів щодо розвитку карткового бізнесу Банком не надано.

Наразі територіальна мережа ЗАТ «Інвест-Кредит банк» має слабкий ступінь розвитку, що дещо обмежує конкурентні позиції Банку, на ринку фінансових послуг. При цьому Банком протягом 2008 року заплановано відкриття безбалансових відділень у 7 містах, а також переведення Головного офісу Банку до м. Києва. Відкриття відділень в інших регіонах може посилити конкурентні позиції Банку, проте обмежити ефективність діяльності за рахунок значного зростання позаопераційних витрат.

У II півріччі 2007 року основний акцент Банком було зроблено на розвиток іпотечного кредитування фізичних осіб (Київський та Дніпропетровський регіони), у тому числі за рахунок співпраці з Державною іпотечною установою. Зросла також кількість клієнтів за програмами споживчого кредитування фізичних осіб, тоді як кількість клієнтів-юридичних осіб залишилася на сталому рівні.

Наразі ЗАТ «Інвест-Кредит банк» не має власного карткового бізнесу, проте планує його розвивати в подальшому. У III кварталі 2008 року ЗАТ «Інвест-Кредит банк» планує розпочати емісію власних карт, та кеш-еквайрінг. До кінця року Банк планує встановити 5 банкоматів та розпочати емісію чіпових платіжних карток Visa Gold, Classic, Electron.

3. Фінансові показники діяльності банку

3.1. Виконання нормативів НБУ

ЗАТ «Інвест-Кредит банк» дотримується економічних нормативів, встановлених НБУ. Інформацію про фактичні значення економічних нормативів наведено у Додатку 3.

Регулятивний капітал Банку на початок 2008 року склав 63,6 млн. грн., а його зростання протягом 2007 року було незначним. Капіталізація та якість капіталу ЗАТ «Інвест-Кредит банк» є прийнятною: питома вага капіталу І рівня станом на 01.01.08 р. склала 65%, а значення коефіцієнта фондової капіталізації на цю дату склало 58,36%. Нормативи адекватності капіталу перевищували їхні середні значення по банківській системі України, проте можливе їх зниження в подальшому, що буде зумовлено посиленням вимог до капіталізації та запланованим зростанням активних операцій.

Нормативи ліквідності Банку значно перевищують граничні показники, що, насамперед, зумовлено незначним обсягом коштів клієнтів на вимогу, а також значним обсягом міжбанківських коштів.

Слід зазначити певну схильність Банку до ризиків – значення нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента є стабільно високим та наближається до граничного.

За іншими нормативами Банк мав значний запас відхилень від гранично встановлених регулятором значень.

ЗАТ «Інвест-Кредит банк» дотримується економічних нормативів та має достатній рівень капіталізації. Банк має позитивний запас відхилень за більшістю економічних нормативів.

3.2. Джерела формування ресурсів

3.2.1. Капітал

Обсяг власного капіталу ЗАТ «Інвест-Кредит банк» на кінець 2007 року склав 49,26 млн. грн., а його структура значних змін не зазнала (Таблиця 3.1).

Таблиця 3.1 Капітал ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

Показник	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	Темп приросту за 2007 р.	Темп приросту за II півріччя 2007 року
Сплачений статутний капітал	29,14	37,14	37,14	37,14	37,14	37,14	1,00	0,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	2,05	2,62	2,62	4,57	4,57	4,57	1,75	0,00
Результат минулих років	0,05	–	1,95	–	–	–	–	–
Результати переоцінки	4,28	5,87	5,87	5,87	5,87	5,87	1,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	0,52	2,74	0,41	0,66	1,13	1,68	0,61	153,23
Власний капітал	36,04	48,36	47,98	48,24	48,70	49,26	1,02	2,11

Якість капіталу залишається на прийнятному рівні: питома вага складових капіталу I рівня перевищує 80%; питома вага переоцінки у капіталі на кінець 2007 року склала 11,91%; прибутку – 3,41%.

У 2008 році Банком заплановано додаткову емісію акцій на суму 20 млн. грн. Здатність Банку самостійно генерувати капітал обмежена, що посилює залежність подальшого розвитку Банку від підтримки акціонерами.

3.2.2. Зобов'язання

Чисті зобов'язання ЗАТ «Інвест-Кредит банк» на кінець 2007 року склали 220,22 млн. грн., а їх зростання відбулося переважно а рахунок коштів фізичних осіб (на 32,43 млн. грн. за II півріччя 2007 року), суб'єктів господарювання (на 21,49 млн. грн. за II півріччя 2007 року) та коштів банків. Структуру зобов'язань Банку наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.2. Структура чистих зобов'язань ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

Показник	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	Темп росту за 2007 р., разів	Темп приросту за II півріччя 2007 року, %
Заборгованість перед НБУ	-	-	-	-	-	-	-	-
Кошти банків	23,54	53,17	45,41	52,86	50,46	68,36	1,29	29,32
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	-	-	-	-	-	-	-	-
Кошти юридичних осіб	7,61	12,63	13,82	10,80	13,57	32,29	2,56	198,96
Кошти фізичних осіб	24,49	43,74	45,71	50,94	60,48	83,37	1,91	63,65
Кредити, від міжнародних та інших фінансових організацій ¹	-	-	-	-	-	15,12	-	-
Боргові цінні папери	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зобов'язання	5,02	22,72	20,40	20,53	20,80	21,07	0,93	2,66
Разом зобов'язання	60,66	132,26	125,33	135,14	145,31	220,22	1,67	62,96

¹ Кошти Державної іпотечної установи

Якість ресурсної бази Банку наразі перебуває на низькому рівні що зумовлено значною залежністю від міжбанківського ринку, значною концентрацією ресурсів за окремими клієнтами, та частковим фондуванням активних операцій на рахунок міжбанківських коштів.

Для фінансування кредитних операцій Банк значною мірою використовує міжбанківський ринок (пасивне сальдо міжбанківських кредитів та депозитів станом на 01.01.08 р. склало 12,6%; на початок 2007 року – 7,93%). Залежність ЗАТ «Інвест-Кредит банк» від міжбанківського ринку є значною (коефіцієнт міжбанківських ризиків на кінець року склав 31,04%, що, проте на 8 в. п. нижче, ніж станом на 01.07.07 р.).

Банк майже не використовує кошти на поточних рахунках клієнтів для фінансування активних операцій (значення коефіцієнта клієнтської бази склало лише 2,12%).

Значною залишається концентрація ресурсної бази ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за окремими кредиторами, що пояснюється обмеженістю його клієнтської бази. Станом на 01.01.08 р. питома вага коштів 20 найбільших кредиторів у зобов'язаннях ЗАТ «Інвест-Кредит банк» знизилася майже на 9 в. п., проте вони перевищують 58% чистих зобов'язань Банку. Значну частину залучених ресурсів сформовано коштами фізичних осіб, що обумовлює певні дисбаланси у структурі залучених та розміщених коштів за категоріями клієнтів. Концентрація коштів підприємств за видами економічної є помірною (питома вага коштів, які займаються торгівлею у коштах суб'єктів господарювання, складає майже 40%; будівельних компаній – 25%).

Основу ресурсної бази ЗАТ «Інвест-Кредит банк» формує портфель депозитів клієнтів (Таблиця 3.3).

Таблиця 3.3. Портфель коштів клієнтів, млн. грн.

Показник	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	Темп росту за 2007 р., разів	Темп приросту за II півріччя 2007 року, %
Кошти фізичних осіб, в т.ч.:	24,49	43,74	45,71	50,94	60,48	83,37	1,91	63,65
до запитання	0,00	5,94	0,09	0,09	0,07	1,04	0,18	1 090,80
строкові	24,49	37,80	45,62	50,86	60,42	82,33	2,18	61,88
Кошти юридичних осіб, в т.ч.:	7,61	12,63	13,82	10,80	13,57	32,29	2,56	198,96
до запитання	0,35	1,53	2,57	1,07	2,81	3,63	2,37	238,98
строкові	7,26	11,10	11,25	9,73	10,76	28,67	2,58	194,56
Всього коштів клієнтів	32,10	56,37	59,53	61,75	74,05	115,66	2,05	87,32
Строкові кошти у депозитному портфелі, %	98,91	86,75	95,53	98,13	96,12	95,96	–	–
Кошти фізичних осіб у депозитному портфелі, %	76,29	77,60	76,79	82,51	81,68	72,08	–	–

Враховуючи переважну орієнтацію ЗАТ «Інвест-Кредит банк» на кошти фізичних осіб, концентрація депозитного портфеля Банку за окремими вкладниками є помірною (станом на 01.01.08 р. строкові депозити 10 найбільших вкладників не перевищують 30% строкового депозитного портфеля ЗАТ «Інвест-Кредит банк»).

У валютній структурі коштів клієнтів переважають депозити у національній валюті (79%), що, загалом, є співставним із валютною структурою кредитного портфеля (гривневі кредити у кредитному портфелі складають майже 92%).

У січні 2008 року Банком було достроково завершено розміщення іменних процентних облігацій на суму 20 млн. грн., що покращить структуру ресурсної бази Банку за строковістю та напрямками залучення.

Основними джерелами ресурсів ЗАТ «Інвест-Кредит банк» залишаються капітал, клієнтський депозитний портфель, а також кошти, залучені з міжбанківського ринку, які використовуються насамперед, для підтримання ліквідності. В січні поточного року завершено дострокове розміщення іменних процентних облігацій номінальним обсягом 20 млн. грн.

Капітал Банку має добру структуру: він на 75% сформований із статутного фонду, а значення коефіцієнта фондової капіталізації на кінець 2007 року склало 58,36%. Основу ресурсної бази формує клієнтський депозитний портфель, частка коштів фізичних осіб у структурі якого постійно зростає. Частину залучених ресурсів ЗАТ «Інвест-Кредит банк» сформовано коштами міноритарного акціонера, залученими на умовах субординованого боргу, а також коштами ДІУ.

Концентрація залучених ресурсів за окремими кредиторами залишається значною, що пояснюється значним обсягом міжбанківських кредитів у пасивах. При цьому, помірною є концентрація залучених ресурсів за видами економічної діяльності, а також концентрація строкового депозитного портфеля за окремими вкладниками.

Якість ресурсної бази ЗАТ «Інвест-Кредит банк» відносно низька: незначна кількість корпоративних та приватних клієнтів та недостатня диверсифікація ресурсної бази обмежує фінансову гнучкість Банку.

3.3. Напрями розміщення коштів

3.3.1. Активи

Чисті активи ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за 2007 рік збільшилися на 88,86 млн. грн., у тому числі за II півріччя 2007 року – на 86,1 млн. грн. Основними складовими зростання активів у II півріччі 2007 року були кредитний портфель (40,50 млн. грн.), високоліквідні активи (25,59 млн. грн.), міжбанківські кредити

(11,91 млн. грн.), а також цінні папери (7,13 млн. грн.). Питома вага негативно класифікованих активів у чистих активах Банку склала 2,06%.

Позитивно на якість активів Банку впливали зниження питомої ваги неробочих активів (з 8,31% станом на 01.07.07 р. до 6,03% станом на 01.01.08 р.), зниження частки кредитування за врахованими векселями у кредитному портфелі (з 9,16% станом на 01.07.07 р. до 5,61% станом на 01.01.08 р.), поліпшення структури портфеля цінних паперів за рахунок придбання банківських облігацій і реалізації цінних паперів що не мають активного ринку, а також зменшення питомої ваги проблемних позик у кредитному портфелі.

Негативно на якість активів Банку вплинуло зростання концентрації наданих кредитів за окремими клієнтами (Банк має виключну концентрацію кредитного портфеля за окремими позичальниками) та значний обсяг сформованих резервів під нараховані доходи (понад 35%), що свідчить про недостатню якість кредитного портфеля.

Структуру активів ЗАТ «Інвест-Кредит банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.4. Чисті активи ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

Показник	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	Темп росту за 2007 р., разів	Темп приросту за II півріччя 2007 року, %
Високоліквідні активи	4,88	10,95	3,87	4,84	5,72	30,42	2,78	529,22
МБКД	12,72	34,67	28,00	28,71	30,11	40,62	1,17	41,47
Кредитний портфель	57,42	108,42	113,52	120,06	127,84	160,56	1,48	33,74
Цінні папери	16,35	18,57	19,58	19,64	19,62	26,77	1,44	36,31
Резерви під активні операції	(1,42)	(2,99)	(3,05)	(3,04)	(3,22)	(3,30)	1,10	8,49
Довгострокові інвестиції	-	-	-	-	-	-	-	-
Основні фонди	5,78	9,51	9,51	9,44	9,82	9,81	1,03	3,92
Інші активи	0,96	1,49	1,88	3,73	4,14	4,58	3,08	23,01
Разом активів	96,70	180,62	173,31	183,38	194,02	269,47	1,49	46,95

Обсяг інших активів є незначним (1,7% валюти балансу Банку), а їхнє зростання у II півріччі 2007 року відбулося переважно за рахунок нарахованих доходів (0,72 млн. грн.), у тому числі за операціями з цінними паперами (0,24 млн. грн.) та прострочених нарахованих доходів (0,18 млн. грн.).

Основні засоби Банку представлені переважно 2 власними приміщеннями у м. Кривому Розі. Залишкова вартість основних засобів на початок 2008 року склала 9,4 млн. грн. Переоцінку основних засобів у II півріччі 2007 року Банк не проводив. У 2008 році Банком заплановано придбання власного приміщення для розташування Головного офісу.

Зростання високоліквідних активів відбулося, переважно за рахунок коштів на ностро-рахунках в банках, які порівняно з 01.07.07 р. зросли на 24,22 млн. грн.

Незважаючи на зростання доходних активів, обсяг резервів майже не змінювався та є низьким.

Основним доходним активом ЗАТ «Інвест-Кредит банк» залишається кредитно-інвестиційний портфель (Таблиця 3.5).

Таблиця 3.5. Кредитно-інвестиційний портфель ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

Показник	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	Темп приросту за 2007 р., рази	Темп приросту за II півріччя 2007 року
Міжбанківські кредити та депозити	12,72	34,67	28,00	28,71	30,11	40,62	1,17	41,47
Кредити клієнтам	57,42	108,42	113,52	120,06	127,84	160,56	1,48	33,74
Цінні папери	16,35	18,57	19,58	19,64	19,62	26,77	1,44	36,31
Разом КІП	86,49	161,66	161,10	168,41	177,56	227,95	1,41	35,35

Міжбанківські операції

ЗАТ «Інвест-Кредит банк» є активним учасником на ринку міжбанківського кредитування. На кінець 2007 року у міжбанківські кредити та депозити було розміщено майже 20% кредитно-інвестиційного портфеля Банку. Станом на 01.01.08 р. ЗАТ «Інвест-Кредит банк» було розміщено кошти у 14 українських та 2 іноземних банківських установах.

Прострочена та сумнівна заборгованість за міжбанківськими кредитами відсутня, а обсяг резервів за коштами, розміщених на міжбанківському ринку, є незначним (34 тис. грн. станом на 01.01.08 р. проти 27 тис. грн. станом на 01.07.07 р.).

Пасивне сальдо за міжбанківськими операціями є незначним (1,4% станом на 01.01.08 р.), проте пасивне сальдо міжбанківських кредитів і депозитів стабільно перевищує 10%, що наражає Банк на ризик ліквідності. Агентство припускає, що за рахунок міжбанківських операцій Банком було частково нарощено валюту балансу.

Кредитні операції з клієнтами

Кредитний портфель ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за II півріччя 2007 року зріс на 40,5 млн. грн., у тому числі за рахунок кредитів суб'єктів господарювання – на 26,39 млн. грн. За вказаний період спостерігалось зниження частки кредитів, наданих суб'єктам господарювання за врахованими векселями та «овердрафт» за одночасного зростання обсягу іпотечних кредитів, наданих фізичним особам.

Обсяг проблемної заборгованості за кредитами знизився за рахунок погашення частини позик клієнтами, та списання частини проблемних кредитів у II півріччі 2007 року (37,74 тис. грн.). Станом на 01.01.08 р. рівень резервування за наданими кредитами склав 1,52% (станом на 01.07.07 р. – 1,93%).

У структурі кредитного портфеля за категоріями ризику переважають «стандартні» кредити, та кредити, класифіковані як «під контролем», тоді як питома вага «сумнівних» та «безнадійних» позик загалом не перевищує 1%.

Обсяг врахованого забезпечення у II півріччі зріс на 160,4 млн. грн. (на 64%), а у його структурі переважає нерухомість (38%) та майнові права на грошові депозити (32%).

Структуру кредитного портфеля ЗАТ «Інвест-Кредит банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.6. Кредитний портфель ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

Показник	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	Темп приросту за 2007 р., рази	Темп приросту за II півріччя 2007 року
Кредити юридичним особам, в т.ч.:	45,18	81,03	84,73	87,55	91,85	113,94	1,41	30,15
кредити "овердрафт"	5,77	5,71	13,01	15,91	0,09	7,08	1,24	-55,52
надані за операціями РЕПО	-	-	-	-	-	-	-	-
за врахованими векселями	3,30	19,00	18,00	11,00	15,00	9,00	0,47	-18,18
вимоги, що придбані за операціями факторингу	-	-	-	-	-	-	-	-
короткострокові кредити	33,16	24,66	25,72	28,28	41,07	47,68	1,93	68,59
довгострокові кредити	1,88	29,86	26,50	30,83	34,22	49,04	1,64	59,06
прострочена та сумнівна заборгованість	1,07	1,80	1,50	1,53	1,48	1,15	0,64	-24,72
Кредити фізичним особам, в т.ч.:	12,24	27,39	28,79	32,51	35,98	46,62	1,70	43,41
короткострокові кредити	1,61	1,21	0,87	0,76	0,84	6,90	5,69	802,61
довгострокові кредити	10,51	13,11	14,01	14,67	14,93	15,86	1,21	8,15
короткострокові іпотечні кредити	-	-	-	-	-	-	-	-
довгострокові іпотечні кредити	-	12,65	13,33	16,49	19,48	23,13	1,83	40,31
прострочена та сумнівна заборгованість	0,13	0,41	0,58	0,59	0,74	0,73	1,76	22,98
Сформовані резерви під кредити, що надані клієнтам	(1,17)	(2,23)	(2,36)	(2,32)	(2,42)	(2,44)	1,09	5,35
Всього кредитний портфель не скоригований на резерви	57,42	108,42	113,52	120,06	127,84	160,56	1,48	33,74

Якість кредитного портфеля Банку обмежується значною концентрацією його за окремими клієнтами (на кінець 2007 року кредити 20 найбільших позичальників формують 94,08% кредитного портфеля, або 363,4% капіталу I рівня) та галузями економіки (питома вага кредитів, наданих торговим підприємствам у кредитному портфелі юридичних осіб перевищила 45%, або 124% капіталу I рівня на початок 2008 року). Частина великих кредитів надана під заставу майнових прав та недержавних цінних паперів.

Операції з цінними паперами

На ринку цінних паперів ЗАТ «Інвест-Кредит банк» працює на підставі отриманих ліцензій (Ліцензія ДКЦПФР АБ 323066 від 14.12.05 р. на здійснення професійної діяльності по випуску та обігу цінних паперів, діяльність щодо ведення власного реєстру власників іменних цінних паперів. Термін дії ліцензії – до 25.06.10 р.).

У II півріччі 2007 року Банком було виконано 34 угоди на ринку цінних паперів на загальну суму 131 млн. грн., у тому числі 8 комісійних угод на суму 19,55 млн. грн. (у I півріччі 2007 року ЗАТ «Інвест-Кредит банк» було здійснено 31 угоду з цінними паперами на суму 12,16 млн. грн.). Дохід, отриманий Банком за II півріччя 2007 року, склав 0,9 млн. грн.

У II півріччі 2007 року ЗАТ «Інвест-Кредит банк» змінило структуру цінних паперів, придбавши облігації комерційного банку та виробничого підприємства. Станом на 01.01.08 р. портфель цінних паперів Банку на 52% складається із облігацій комерційного банку та виробничого підприємства; на 22% – з інвестиційних сертифікатів (погашення у 2015 році, проте котируються на біржі), та акцій 2 компаній. Резерви за цінними паперами Банк не формував.

Активи ЗАТ «Інвест-Кредит банк» у II півріччі 2007 року зросли на 86,1 млн. грн., у тому числі за рахунок кредитного портфеля (на 40,5 млн. грн.), цінних паперів (на 7,3 млн. грн.) та коштів, розміщених в інших банках. Зростання основних засобів було незначним, а їх переоцінка не проводилася. У 2008 році заплановано придбання нового приміщення для розташування головного офісу Банку.

Кредитний портфель ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за II півріччя 2007 року зріс на 40,5 млн. грн., у тому числі за рахунок кредитів суб'єктів господарювання – на 26,39 млн. грн. Зріс також портфель іпотечних кредитів, наданих фізичним особам, за одночасного зменшення заборгованості суб'єктів господарювання за кредитами «овердрафт» та «вексельними кредитами». Обсяг проблемної заборгованості за кредитами знизився за рахунок погашення частини позик клієнтами, та списання частини проблемних кредитів у II півріччі 2007 року. Станом на 01.01.08 р. рівень резервування за наданими кредитами склав 1,52% (станом на 01.07.07 р. – 1,93%). У структурі кредитного портфеля за категоріями ризику переважають «стандартні» кредити і кредити, класифіковані як «під контролем», тоді як питома вага «сумнівних» та «безнадійних» позик загалом не перевищує 1%. Обсяг врахованого забезпечення у II півріччі зріс на 160,4 млн. грн. (на 64%), а у його структурі переважає нерухомість (38%) та майнові права на грошові депозити (32%).

Якість кредитного портфеля Банку обмежується значною концентрацією його за окремими клієнтами (на кінець 2007 року частка кредитів, наданих 20 найбільшим позичальникам у кредитному портфелі, перевищила 90%, або 360% капіталу I рівня) та галузями економіки (питома вага кредитів, наданих торговим підприємствам у кредитному портфелі юридичних осіб станом на 01.01.08 р., перевищила 45%, або 120% капіталу I рівня).

У II півріччі 2007 року ЗАТ «Інвест-Кредит банк» змінило структуру цінних паперів, реалізувавши частину цінних паперів з портфеля та придбавши облігації комерційного банку та виробничого підприємства. Станом на 01.01.08 р. портфель цінних паперів на 52% складається із облігацій комерційного банку та виробничого підприємства; на 22% – з інвестиційних сертифікатів (погашення у 2015 році, проте котируються на фондовій біржі), та акцій 2 компаній. Резерви за цінними паперами Банк не формував.

3.4. Ліквідність

Банк не порушував нормативів ліквідності, встановлених НБУ, та має помірно збалансовані активи та пасиви за строками до погашення (до 1 місяця та до 1 року).

За останній квартал 2007 року ЗАТ «Інвест-Кредит банк» збільшило обсяг високоліквідних активів за рахунок коштів, розміщених на ностро-рахунках в інших Банках, у тому числі за рахунок зустрічних операцій з банками. Це спричинило зростання позитивної неузгодженості активів та пасивів на вимогу (з 6% до 17,46%) та, як результат, зростання дисбалансів між активами та пасивами строком до 1 місяця (з 5,6% станом на 01.10.07 р. до 10,28% станом на 01.01.08 р.).

Структуру високоліквідних активів наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.7. Високоліквідні активи ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

Показники	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	Темп росту за 2007 рік, рази	Темп приросту за II півріччя 2007 року
Готівкові кошти та банківські метали	0,94	2,47	1,94	1,85	2,59	3,93	1,59	112,21
Кошти в НБУ	3,62	4,88	1,47	2,53	2,70	1,83	0,37	(27,94)
Коррахунки в банках	0,32	3,60	0,47	0,45	0,43	24,67	6,86	5 397,14
Разом, високоліквідні активи	4,88	10,95	3,87	4,84	5,72	30,42	2,78	529,22

Рівень покриття високоліквідними активами нестабільних пасивів¹ залишається значним, а їх частка у валюті балансу зросла з 2,64% станом на 01.07.07 р. до 11,29%; станом на 01.01.08 р.

¹ Кошти на вимогу суб'єктів господарювання, фізичних осіб та кошти на лоро-рахунках банків на звітну дату

Додатковими чинниками, які підтримують ліквідність Банку є тенденція поліпшення ресурсної бази за напрямами залучення (емісія корпоративних облігацій) та можливості управління ліквідністю за допомогою регулювання пасивної бази (обсяг задекларованих бланкових лімітів іншими банками¹ перевищив 46 млн. грн.)

Позитивно за ліквідність ЗАТ «Інвест-Кредит банк» може вплинути підтримка акціонерами, у тому числі за рахунок збільшення статутного фонду Банку).

Ліквідність ЗАТ «Інвест-Кредит банк» обмежується наступними чинниками:

- значними концентраціями залучених ресурсів та доходних активів за окремими клієнтами, що посилює залежність Банку від діяльності цих контрагентів;
- значним обсягом міжбанківських коштів у залучених ресурсах, що посилює ринкові ризики за умови нестабільності вартості та можливостей доступу до ресурсів на ринку міжбанківського кредитування;
- незначною кількістю клієнтів та обмеженою можливістю ЗАТ «Інвест-Кредит банк» самостійно генерувати капітал, що зумовлено низькими показниками прибутковості (на кінець 2007 року Банк мав низькі показники рентабельності активів та капіталу, а питома вага резервних фондів та чистого прибутку у капіталі не перевищувала 15%) та обмежує можливості розвитку Банку без достатньої підтримки акціонерів;
- зростанням конкуренції на ринку банківських послуг та посиленням законодавчого регулювання діяльності банківських установ, що може негативно вплинути вартість ресурсної бази та ефективність діяльності у середньостроковому періоді.

Враховуючи значний обсяг коштів, залучених та розміщених на міжбанківському ринку, для ЗАТ «Інвест-Кредит банк», посилюються ринкові та валютні ризики, які в подальшому будуть чинити тиск на ліквідність Банку.

ЗАТ «Інвест-Кредит банк» не порушувало нормативів ліквідності, та за останній квартал 2007 року значно збільшило обсяг коштів на поточних рахунках в інших банках.

Ліквідність Банку підтримується значним рівнем покриття нестабільних пасивів високоліквідними активами, що обумовлено незначними залишками на поточних рахунках клієнтів.

¹ Терміном на 1 місяць в гривневому еквіваленті

Ліквідність Банку обмежується значними концентраціями залучених ресурсів та доходних активів за окремими клієнтами, що посилює залежність Банку від діяльності цих контрагентів; залежністю Банку від ринку міжбанківського кредитування (що посилює ринкові ризики за умови нестабільності вартості та можливостей доступу до ресурсів на ринку міжбанківського кредитування), незначною кількістю клієнтів та обмеженою можливістю ЗАТ «Інвест-Кредит банк» самостійно генерувати капітал, що обмежує можливості розвитку Банку без достатньої підтримки акціонерів; зростанням конкуренції на ринку банківських послуг та посиленням законодавчого регулювання діяльності Банківських установ, що може негативно вплинути на вартість ресурсної бази та ефективність діяльності Банківської установи у середньостроковому періоді.

3.5. Фінансові результати діяльності

3.5.1. Доходи

Чисті доходи ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за 2007 рік зросли на 6,1 млн. грн., (порівняно з 2006 роком) та склали 26,76 млн. грн. Обсяг доходів, отриманих Банком у II півріччі 2007 року, склав 15,16 млн. грн., а їхнє зростання, порівняно із попереднім періодом (I півріччям 2007 року), відбувалося переважно завдяки збільшенню процентних активів та реалізації цінних паперів вище балансової вартості із торгового портфеля.

Структуру доходів ЗАТ «Інвест-Кредит банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.8. Структура доходів ЗАТ «Інвест-Кредит банк», %

Показник	2005	2006	1 кв.2007	2 кв.2007	3 кв.2007	2007
Процентні доходи	66,98	74,95	78,38	78,90	77,78	76,25
Комісійні доходи	14,84	14,04	16,57	17,79	18,35	18,91
Результат від торговельних операцій	5,28	6,07	4,69	3,03	3,60	4,58
Інші операційні доходи	12,85	4,89	0,33	0,26	0,25	0,24
Інші доходи	0,05	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ВСЬОГО ДОХОДИ	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Зростання процентних доходів у 2007 році склало 4,92 млн. грн. (у II півріччі 2007 року – 2,09 млн. грн.), а у їхній структурі стабільно переважають доходи за кредитами, наданими суб'єктам господарювання (з 67,94% до 71,04%). Слід зазначити, що за 2007 рік зросла частка доходів за кредитами, наданими фізичним особам (з 23,49% до 26,55%). У структурі процентних доходів питома вага доходів за іпотечними кредитами фізичних осіб за 2007 рік зросла майже на 5 в. п. – до 13,51%.

Структура комісійних доходів значних змін не зазнала. На кінець 2007 року вони на 20% складаються із доходів від розрахунково-касового обслуговування, та на 78% – із доходів від кредитного обслуговування клієнтів.

Торговельний результат Банку за 2007 рік склав 1,22 млн. грн. (98% від аналогічного показника 2006 року), а у його структурі зросла питома вага доходів від реалізації іноземної валюти (з 12% до 19%). Значний обсяг торговельного доходу було отримано Банком від реалізації цінних паперів.

Інші доходи Банку є незначними та складаються переважно із штрафів та пені, отриманих ЗАТ «Інвест-Кредит банк» (38 тис. грн.), та доходів від оперативного лізингу (25,7 тис. грн.).

3.5.2. Витрати

За 2007 рік ЗАТ «Інвест-Кредит банк» було здійснено витрати на суму 25,08 млн. грн., що на 7,15 млн. грн. більше, ніж у попередньому році. Значне зростання обсягу платних пасивів (збільшено портфель строкових депозитів) спричинило зростання процентних витрат.

Структуру витрат ЗАТ «Інвест-Кредит банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.9. Структура витрат ЗАТ «Інвест-Кредит банк», %

Показник	2005	2006	1 кв.2007	2 кв.2007	3 кв.2007	2007
Процентні витрати	40,61	53,19	58,32	58,59	57,38	57,23
Комісійні витрати	0,36	1,97	2,05	2,12	2,06	1,74
Інші операційні витрати	5,03	4,98	7,27	7,04	7,49	8,58
Загальні адміністративні витрати	36,95	30,10	31,17	30,98	30,90	30,46
Відрахування в резерви	13,21	8,76	1,18	0,48	1,59	1,51
Податок на прибуток	3,83	1,01	0,00	0,79	0,58	0,47
ВСЬОГО ВИТРАТ	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

У структурі основних складових витрат ЗАТ «Інвест-Кредит банк» відбулися перегрупування: у процентних витратах зросла питома вага витрат за коштами фізичних осіб (з 47% до 53,4%) та суб'єктів господарювання (з 9,65% до 12,96%) за одночасного зниження витрат за коштами банків. Це було наслідком перегрупування структури платних пасивів.

Процентні витрати (14,35 млн. грн. за 2007 рік та 7,94 млн. грн. за II півріччя 2007 року) зросли переважно за рахунок витрат за строковими депозитами фізичних осіб (на 3,2 млн. грн.) та суб'єктів господарювання (на 0,89 млн. грн.) за одночасного зниження обсягу витрат за коштами банків (їх питома вага у процентних витратах зменшилася за рік на 11 в. п. – до 19,16%) та витрат за строковими коштами небанківських фінансових установ (на 2 в. п.). Інші

процентні витрати в сумі 1,8 млн. грн. сформовано витратами за субординованим боргом.

Інші операційні витрати Банку за 2007 рік зросли у 2,4 рази (на 1,26 млн. грн.) та сформовані переважно витратами на оперативний лізинг (1,47 млн. грн. за 2007 рік, проти 0,56 млн. грн. за 2006 рік), витратами та отримання консультаційних послуг фінансового характеру (0,4 млн. грн.).

Зростання загальних адміністративних витрат було зумовлено насамперед, розширенням мережі, та відбулося переважно за рахунок витрат на утримання персоналу (на 1,45 млн. грн.), основних засобів і нематеріальних активів (на 0,39 млн. грн.), на телекомунікації (на 148 тис. грн.) та витрат та рекламу і маркетинг (на 159 тис. грн., або у 2,04 рази). Зріс також обсяг відрахувань до фонду гарантування фізичних осіб (на 91 тис. грн.), як результат зростання обсягу депозитів приватних клієнтів.

Незважаючи на зростання кредитного портфеля у тому числі, кредитів суб'єктам господарювання, обсяг відрахувань до резервів є незначним, що зумовлено зміною структури врахованого забезпечення та зменшенням питомої ваги проблемної заборгованості.

Питома вага інших складових у витратах є незначною.

3.5.3. Прибуток та показники ефективності діяльності

Чистий прибуток, отриманий Банком за 2007 рік, склав 1,68 млн. грн., або 61% від прибутку попереднього року.

Показники, які характеризують ефективність діяльності Банку, знизилися за останній рік, проте структура прибутку дещо поліпшилася. Так, чистий процентний дохід ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за 2007 рік склав 6,05 млн. грн., чистий комісійний дохід – 4,63 млн. грн. (за 2006 рік ці показники склали 5,95 млн. грн. та 2,55 млн. грн. відповідно).

Значення показника ефективності діяльності знизилося майже на 34 в. п. – до 122%, а обсяг операційного прибутку, отриманого ЗАТ «Інвест-Кредит банк» у 2007 році скла 2,18 млн. грн. (у 2006 році операційний прибуток Банку склав 3,76 млн. грн.). Знизилися також значення чистої процентної маржі та рентабельності активів і капіталу, що є наслідком посилення конкуренції на ринку фінансових послуг, а також часткової переорієнтації Банку на кредитування фізичних осіб за іпотечними програмами, де маржа є нижчою, ніж за окремими програмами фінансування суб'єктів господарської діяльності.

Наразі обмеженими є також можливості Банку самостійно генерувати капітал, про що свідчить низьке співвідношення прибутку та резервів під активні операції до його капіталу.

Протягом 2007 року спостерігалось зростання доходів (на 30%) та витрат (на 40%) ЗАТ «Інвест-Кредит банк», що було зумовлено, насамперед, зростанням обсягу робочих активів та платних пасивів Банку а також розширенням масштабів його діяльності. Чистий прибуток ЗАТ «Інвест-Кредит банк» за 2007 рік склав 1,68 млн. грн., проте впродовж року спостерігалось зниження показників ефективності діяльності. Враховуючи посилення конкуренції на ринку банківських послуг (загальне зниження ставок за кредитами протягом минулого року) та необхідність інвестувати значний обсяг коштів у розвиток, агентство очікує, що надалі ефективність діяльності Банку залишатиметься низькою.

4. Виконання планових показників та стратегія розвитку банку

4.1. Аналіз виконання планів ЗАТ «Інвест-Кредит банк»

Основні заплановані фінансові показники Банком було досягнуто. Невідповідність спостерігалася за окремими балансовими статтями, проте відхилення є незначними.

Так, Банком не було розміщено облігації у 2007 році (розміщення відбулося на початку 2008 року), проте було отримано довгостроковий кредит ДІУ. Недовиконання планових показників за обсягом кредитного портфеля було компенсовано значним зростанням портфеля фінансових інвестицій та міжбанківських кредитів. Зростання витрат на розвиток зумовило недоотримання запланованого обсягу чистого прибутку (ЗАТ «Інвест-Кредит банк» планував отримати чистий прибуток у розмірі 2,65 млн. грн.).

4.2. Стратегія розвитку ЗАТ «Інвест-Кредит банк»

Наприкінці 2007 року відбулися Загальні збори акціонерів, якими було прийнято рішення про зміну назви Банку та зміну адреси Головного офісу. За рахунок нарощення активних та пасивних операцій, а також запланованого розширення власної мережі Банк планує за рік збільшити обсяг чистих активів до 600,0 млн. грн. Банком також заплановано додаткову емісію до статутного капіталу банку в розмірі 20 млн. грн. Планові бюджетні показники наведено у таблиці нижче.

Таблиця 4.1. Планові доходи та витрати ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

Показник	I півріччя 2008 року	II півріччя 2008	2008 рік
Доходи			
Процентні доходи	21,00	28,00	49,00
Комісійні доходи	4,00	6,00	10,00
Результат від торговельних операцій	1,00	1,50	2,50
Інші операційні доходи	0,06	0,09	0,15
Інші доходи	0,00	0,01	0,01
Всього доходів	26,06	35,60	61,66
Витрати			
Процентні витрати	13,70	18,30	32,00
Комісійні витрати	0,50	0,50	1,00
Інші операційні витрати	2,00	2,50	4,50
Загальні адміністративні витрати	7,60	11,00	18,60
Відрахування до резервів	1,06	1,50	2,56
Податок на прибуток	0,20	0,30	0,50
Всього витрат	25,06	34,10	59,16
Чистий прибуток	1,00	1,50	2,50

Структуру планового балансу Банку наведено у таблиці нижче.

Таблиця 4.2. План основних статей балансу ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

Найменування статті	01.01.08	01.07.2008	01.01.2009
АКТИВИ			
Грошові кошти та залишки в НБУ	5 758	9 000	14 000
Цінні папери, що рефінансуються НБУ	0	0	0
Кошти в інших банках	65 252	100 000	130 000
Цінні папери в торговому портфелі банку	15 712	25 000	30 000
Цінні папери в портфелі банку на продаж	11 057	15 000	25 000
Кредити, що надані, у тому числі:	158 122	232 000	330 000
юридичним особам	113 940	170 500	240 000
фізичним особам	46 622	65 000	95 000
резерви під заборгованість за кредитами	-2 440	-3 500	-5 000
Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0	0
Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	0	0	0
Основні засоби та нематеріальні активи	9 814	15 000	65 000
Нараховані доходи до отримання	1 463	2 000	3 000
Інші активи	2 297	2 000	3 000
Усього активів	269 475	400 000	600 000
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	68 360	108 000	160 000
Кошти клієнтів	4 669	10 000	15 000
Депозитний портфель	110 994	175 000	250 000
юридичних осіб	28 666	45 000	65 000
фізичних осіб	82 328	130 000	185 000
Боргові цінні папери емітовані банком	0	20 000	20 000
Нараховані витрати до сплати	1 579	2 000	3 000
Інші зобов'язання	34 616	35 109	80 609
Усього зобов'язань	220 218	350 109	528 609
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	37 141	37 141	57 141
Загальні резерви та фонди банку	4 570	5 750	5 750
Результати переоцінки	5 866	6 000	6 000
Фінансовий результат поточного року	1 680	1 000	2 500
Усього власного капіталу	49 257	49 891	71 391
Усього пасивів	269 475	400 000	600 000

Основні заплановані фінансові показники у 2007 році Банком загалом було досягнуто. Стратегія розвитку Банку передбачає посилення регіональної присутності Банку та значне зростання його балансових показників за прийнятного рівня капіталізації.

Висновок

За результатами аналізу, кредитний рейтинг ЗАТ «Інвест-Кредит банк» підтверджено на рівні «**uaBBB-**» зі **стабільним** прогнозом.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансового сектора

А.М. Коноплястий

Відповідальний аналітик

В.О. Шулик

Додатки

Дані балансу ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	2,27	0,69	2,38	4,56	3,83	3,93	7,59	7,36	3,40	4,39	5,29	5,76
Кошти в інших банках	2,50	0,76	0,14	13,04	14,61	34,43	15,96	38,27	28,46	29,16	30,53	65,29
Кредити клієнтам	12,57	11,80	17,53	57,42	64,17	82,69	98,40	108,42	113,52	120,06	127,84	160,56
Цінні папери	0,85	11,12	11,51	16,35	16,96	18,15	18,59	18,57	19,58	19,64	19,62	26,77
Довгострокові вкладення	0,57	3,16	4,30	5,78	5,96	6,18	6,58	9,51	9,51	9,44	9,82	9,81
Нараховані доходи	0,59	0,33	0,13	0,88	1,04	1,00	1,27	1,34	1,47	1,56	1,81	2,29
Резерви	-0,58	-0,56	-0,35	-1,42	-1,78	-2,26	-2,71	-2,99	-3,05	-3,04	-3,22	-3,30
Інші активи	0,45	0,12	0,62	0,08	0,16	0,22	1,25	0,14	0,41	2,16	2,32	2,30
Разом активів	19,22	27,42	36,26	96,70	104,95	144,34	146,94	180,62	173,31	183,38	194,02	269,47
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	0,00	0,00	0,00	23,54	26,97	43,20	34,89	53,17	45,41	52,86	50,46	68,36
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	0,06	1,57	1,63	7,61	6,59	6,73	15,43	12,63	13,82	10,80	13,57	32,29
Кошти фізичних осіб	0,00	1,67	5,07	24,49	28,42	34,08	34,26	43,74	45,71	50,94	60,48	83,37
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,12
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	2,79	0,00	4,00	4,00	5,00	9,00	9,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00
Нараховані витрати	0,02	0,04	0,11	0,65	0,87	0,98	0,93	1,01	0,92	1,08	1,30	1,58
Інші зобов'язання	6,10	0,10	0,05	0,37	0,42	4,70	6,27	4,71	2,48	2,45	2,50	2,49
Разом зобов'язань	8,97	3,37	10,86	60,66	68,26	98,69	100,78	132,26	125,33	135,14	145,31	220,22
Сплачений статутний капітал	10,14	20,14	20,14	29,14	29,14	37,14	37,14	37,14	37,14	37,14	37,14	37,14
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	0,07	0,07	1,67	2,05	2,62	2,62	2,62	2,62	2,62	4,57	4,57	4,57
Результат минулих років	0,05	0,22	0,05	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	1,95	0,00	0,00	0,00
Результати переоцінки	0,17	2,19	3,16	4,28	4,28	4,28	4,28	5,87	5,87	5,87	5,87	5,87
Фінансовий результат поточного року	-0,19	1,44	0,37	0,52	0,65	1,61	2,12	2,74	0,41	0,66	1,13	1,68
Всього власний капітал	10,25	24,05	25,40	36,04	36,69	45,65	46,16	48,36	47,98	48,24	48,70	49,26

Дані звіту про фінансові результати ЗАТ «Інвест-Кредит банк», млн. грн.

Показники	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08
Процентні доходи	1,53	2,53	2,56	5,74	3,31	6,83	10,86	15,48	4,46	9,15	14,35	20,40
Комісійні доходи	0,04	0,09	0,28	1,27	0,48	1,11	1,94	2,90	0,94	2,06	3,38	5,06
Результат від торговельних операцій	0,01	0,01	0,35	0,45	0,02	0,45	0,75	1,25	0,27	0,35	0,66	1,22
Інші операційні доходи	0,00	1,36	0,61	1,10	0,38	0,94	0,96	1,01	0,02	0,03	0,05	0,07
Інші доходи	0,00	0,49	0,03	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходи	1,58	4,47	3,82	8,58	4,20	9,33	14,52	20,66	5,69	11,60	18,45	26,76
Показники												
Процентні витрати	0,28	0,30	0,77	3,27	1,87	3,96	6,52	9,53	3,08	6,41	9,94	14,35
Комісійні витрати	0,01	0,02	0,01	0,03	0,02	0,05	0,08	0,35	0,11	0,23	0,36	0,44
Інші операційні витрати	0,41	0,36	0,41	0,41	0,14	0,40	0,72	0,89	0,38	0,77	1,30	2,15
Загальні адміністративні витрати	0,98	2,14	2,44	2,98	1,16	2,35	3,63	5,39	1,65	3,39	5,35	7,64
Відрахування в резерви	0,09	0,22	-0,21	1,06	0,36	0,85	1,29	1,57	0,06	0,05	0,27	0,38
Податок на прибуток	0,00	0,00	0,02	0,31	0,00	0,11	0,16	0,18	0,00	0,09	0,10	0,12
Всього витрат	1,77	3,03	3,45	8,06	3,55	7,72	12,40	17,92	5,28	10,94	17,32	25,08
Чистий прибуток	-0,19	1,44	0,37	0,52	0,65	1,61	2,12	2,74	0,41	0,66	1,13	1,68

Значення економічних нормативів ЗАТ «Інвест-Кредит банк»⁵

Норматив, одиниці виміру	Нормативне значення	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08
Регулятивний капітал, млн. грн. (Н1)	Від 8 млн. євро	37,17	38,58	51,34	51,46	60,88	60,37	61,43	63,89	63,64
Норматив адекватності регулятивного капіталу (Н2)	Не менше 10%	41,40	38,24	37,19	37,36	36,12	35,59	34,36	32,53	24,83
Норматив адекватності основного капіталу (Н3)	Не менше 4%	31,93	29,45	27,21	28,75	23,21	22,12	24,12	22,82	19,84
Норматив миттєвої ліквідності (Н4)	Не менше 20%	117,81	147,62	95,09	97,06	83,94	110,76	125,71	76,82	240,42
Норматив поточної ліквідності (Н5)	Не менше 40%	93,79	112,85	93,05	116,75	85,18	99,40	92,52	68,02	118,55
Норматив короткострокової ліквідності (Н6)	Не менше 20%	60,76	53,87	74,42	49,06	64,03	54,10	52,91	48,59	35,57
Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7)	Не більше 25%	22,20	22,14	22,20	22,64	23,77	23,77	24,39	23,46	22,56
Норматив великих кредитних ризиків (Н8)	Не більше 800%	117,23	122,13	124,04	109,63	131,74	147,65	152,90	153,16	190,53
Норматив максимального розміру кредитів, гарантій та доручень, наданих одному інсайдеру (Н9)	Не більше 5%	1,06	3,47	2,45	2,18	2,82	2,80	2,79	1,80	1,79
Норматив максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та доручень, наданих інсайдерам (Н10)	Не більше 30%	1,81	6,21	5,79	5,36	5,66	6,97	7,20	5,39	4,49
Норматив інвестування у цінні папери окремо за кожною установою (Н11)	Не більше 15%	10,90	10,39	10,94	8,84	9,39	10,05	9,91	9,52	9,54
Норматив загальної суми інвестування (Н12)	Не більше 60%	49,29	44,55	42,47	35,73	36,51	32,00	32,12	30,85	20,25
Норматив ризику загальної відкритої валютної позиції банку (Н13)	Не більше 30%	7,9967	3,7241	3,8311	6,0243	5,5604	9,0402	10,0125	10,3030	13,5967
Загальна довга відкрита валютна позиція (Н 13-1)	Не більше 20%	1,3010	3,7098	3,7678	5,5988	4,7845	8,0025	9,7823	10,3030	11,7993
Загальна коротка відкрита валютна позиція (Н13-2)	Не більше 10%	6,6079	0,0322	0,0640	0,4394	0,7776	1,0388	1,4950	0,0000	1,7974

⁵ Середньозважені значення економічних нормативів Н3, Н4, Н11, Н12, Н13-1 та Н13-2